

СЪВМЕСТНА ЕЛЕКТРОННА БАЗА ДАННИ ПО ПРОЕКТ „ЗА ВСЕКИ СПАСИЛ ДЪРВО“ (FOREST) КАТО ИНСТРУМЕНТ ЗА ПОВИШАВАНЕ УЧАСТИЕТО НА МЛАДЕЖИТЕ В ПРИРОДОЗАЩИТНИ ДЕЙНОСТИ

Пламен Глогов, Маргарита Георгиева, Мира Л. Георгиева, Йонко Додев
Институт за гората-БАН

НОВИНИ КАЛЕНДАР УЧАСТНИЦИ ЗА НАС **БАЗА ДАННИ** ▼ SEARCH

Този проект е съфинансиран от ЕС чрез програмата Интеррег - ИПА ТГС България-Сърбия.

Този уебсайт е създаден и поддържан с помощта на ЕС чрез програмата Интеррег - ИПА България-Сърбия. Съдържанието на уебсайта е единствена отговорност на Институт за гората, БАН и не може по никакъв начин да отрази мнението и вижданията на ЕС или Управляващия орган за Програмата.

Interreg - IPA CBC Bulgaria - Serbia

For everyone saved a tree

Съвместната база данни (JDB) е проектирана за съхраняване на информация, събрана в рамките на всички дейности по проекта. Целта на JDB е да позволи обработката и анализът на тази информация, надграждането и актуализирането с нови дейности от настоящи и бъдещи подобни инициативи, мониторинг на проблеми, срещани в природните местообитания и др. По този начин, ще бъдат постигнати кохезия и синергия между сръбската и българската страни по отношение на устойчивостта на горските местообитания и популации от видове, подобрени и възстановени по проекта.

JDB ще позволи непрекъснат обмен на информация между партньорите, като включва други участници (нови партньорства) с техните данни и проектни предложения. Подобният формат на повечето дейности по проекта и съвместното им изпълнение с помощта на сръбски и български младежи ще помогне за сравняване в JDB на състоянието на популациите и горските местообитания в двете страни в JDB и взаимопомощ в случай на проблеми, свързани с нарушения на екосистемите.

Работа с JDB

Сътрудници

Флора (70)

Фауна (25)

Гъби (24)

Екосистеми (3)

Въведение

Гражданска наука

Проучвания на неспециалисти – доброволци (**включително младежи**), обучени в помощ на учените и институциите, заети в областта на екологията

Въведение

Инструментите и организациите, свързани с използването на гражданска наука е част от мрежата BiodivERsA, която включва:

-12 информационни центрове и мрежови организации

- 15 инструменти за създаване и управление на проекти за гражданска наука

-10 платформи и хранилища за данни

7 търсачки и бази данни за проекти, свързани с гражданската наука

CitSci-X

Цел на доклада

Да представи резултатите от една от дейностите по проекта, а именно - разработване на „Съвместна електронна база данни“ (Joint Data Base - JDB), включваща информация за биоразнообразието в трансграничния регион на България и Сърбия, и да се анализират възможностите и ползите, които тя разкрива както за участниците (деца и младежи), така и за потребителите – научните работници.

- Обединява неправителствени и научни организации от България и Сърбия в каузата за ангажиране на младите хора в дейности, свързани с опазването на горите.
- Проектът е финансиран от Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия
- **Начало:** май, 2019г.; **Край:** март 2021 г.
- **Партньори:** Водещ партньор-„Младежко движение за развитието на селските райони в България“ (Ботевград), а останалите партньори са Society Inovation Center (Ниш), Институт за гората към Българска академия на науките, София

Проект "FOREST"

Дейности

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Serbia

1. Организиране на Международен семинар
2. Провеждане на обучителен курс на младежите-доброволци
3. Залесителни мероприятия
4. Диагностика и контрол на популациите от насекомни вредители и патогени в горски екосистеми
5. Картиране, оценка и подобряване състоянието на популации от ценни растителни видове
- 6 и 7: Изложби на хербариуми от местни растителни
- 8: **Създаване на Съвместна електронна база данни**
- 9: Разработване на дългосрочна Стратегия за ангажиране на младите хора в изпълнението на дейности свързани с опазването на природата.
- 10: Заключителна конференция

Съвместна база данни по проект FOREST (JDB FOREST)

Следва модела на европейски и световни бази данни;

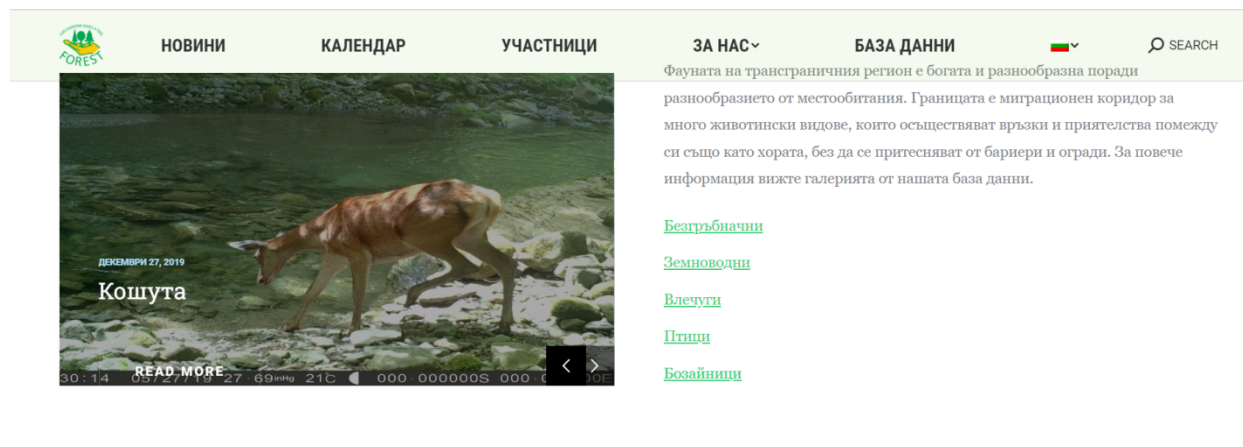
Обработката и анализ на събраната информация, надграждане и актуализиране с нови дейности от настоящи и бъдещи подобни инициативи, мониторинг на проблеми, срещани в природните местообитания и др.;

Съгласуваност и съвместно сътрудничество от страна на Сърбия и България по отношение на устойчивостта на горските местообитания и популации от видове, подобрени и възстановени по проекта;

Три работни езика- английски, български, сръбски;

Възможности за качване на авторски текстови файлове, снимки, филми;

Данните минават през редактор (учен от ИГ-БАН) преди публикуването им;

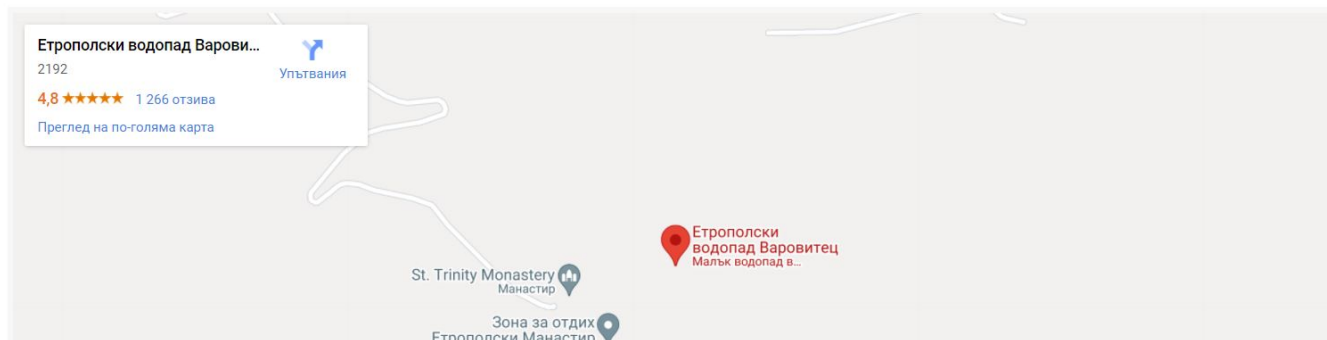
Резултати

За близо двегодишния период от създаването на JDB FOREST са регистрирани над 100 сръбски и български младежи, предоставили информация с повече от 150 фотографии и текстове, свързани с местоположението и еколого-биологичните особености на видовете, съобществата и екосистемите. Голяма част от младежите са участници в изпълнението на дейностите по проект FOREST.

Гълъбови очички (*Hepatica nobilis*) сн. Ивайло Груев, Етрополски водопад (6 март 2020 г.)

Common hepatica, (*Hepatica nobilis*), photo by Ivaylo Gruев, Etropole Waterfall (March 6, 2020)

Резултати

Информацията от Съвместната база данни JDB FOREST е използвана в публикации в научни списания като *Silva Balcanica* и *Ecological Engineering and Environment Protection*, както и в доклади от международни научни конференции

The screenshot displays the JDB FOREST website interface. At the top, there is a navigation bar with the following elements: a logo on the left, and menu items for "НОВИНИ", "КАЛЕНДАР", "УЧАСТНИЦИ", "НАШАТА ГАЛЕРИЯ", "ЗА НАС", and "БАЗА ДАННИ". A search icon and a language dropdown menu are also present. Below the navigation bar, there are six search result cards arranged in a 2x3 grid. Each card features a video thumbnail, a species name in bold, a brief description, and a red button labeled "Прочетете повече".

Species Name	Description	Date
Европейска къртица (<i>Talpa europaea</i>)	По маршрут с. Боснек- местност Живата вода	
Кошута	Снимка направена от фото-капан в района на ловно стопанство „Росица-Лъгът“	27 май 2018
Сърна (<i>Capreolus capreolus</i>)	Снимка направена от фото-капан в района на ловно стопанство „Росица-Лъгът“	22 юни 2018
Кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)		
Благороден елен (<i>Cervus dama</i>)	Снимка направена от фото-капан в района на ловно стопанство „Росица-Лъгът“	16 септември
Дива свиня, глиган (<i>Sus scrofa</i>)	Снимка направена от фото-капан в района на ловно стопанство „Росица-Лъгът“	21 януари 2018

Резултати

В многофункционалната и действаща в реално време база данни е отчетена висока посещаемост във виртуалното пространство от представители на различни целеви групи, сред които младежи и природозащитници, представители на неправителствения сектор, научни организации и др. Доказателство за това е, че след въвеждане в популярни сайтове като "Google", "Yahoo" и др., с ключови думи "forest" и "cbc", на първо място се появява адресът на страницата на проект "FOREST".

The screenshot shows a web browser window with the URL cbc-forest.org/fungi/?lang=bg. The page features a navigation menu with "НОВИНИ", "КАЛЕНДАР", and "УЧАСТНИЦИ". A prominent article is displayed with a video player. The video title is "Георги Иванов, Georgi Ivanov, Съхнене на леторасли и клонки на бора, причинено от *Diplodia sarinea*". The video player shows a close-up of a pine cone and a branch with dried needles. The text on the page discusses the role of fungi in the forest ecosystem, mentioning that some fungi are harmful to plants, while others are beneficial. It also notes that lichens are complex organisms that play a role in the forest as primary colonizers on bare ground and as indicators of air quality.

Заклучение

Съвместната електронна база данни – Joint Data Base, разработена по проект FOREST, е пример за успешна практика за сътрудничество между младежите от две съседни държави, извършващи дейности в областта на екологията и за подпомагане на учените от младите хора в техните изследвания. Обучението на младежите и непрекъснатото актуализиране и увеличаване на предоставената от тях информация в JDB, в близко бъдеще ще превърнат тази база данни в надеждно средство за мониторинг на биоразнообразието не само в трансграничния регион, но и на целите територии на България и Сърбия.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Serbia

Благодарности: Тази публикация е направена с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5СВ007. Съдържанието на публикацията е отговорност единствено на Институт за гората - БАН и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.